

Új perspektíva a Szabolcsi Halászati Kft.-nél

Ez év január elsejétől át kell írni a honlapot, mert a természetes vizeken már nem a cég a gazda. Radóczy Jánossal, a Szabolcsi Halászati Kft. ügyvezetőjével nemcsak a jelen helyzetet értékeltük, hanem a jövőképet is felvázoltuk

Innovatív halnevelő kutatóbázis a Kaposvári Egyetemen

A kutatási és oktatási infrastruktúra korszerűsítésére és bővítésére 2015. június 16. és december 31. között került sor, a Halászati Operatív Program (HOP) közös célokat szolgáló III. prioritási tengelyének pályázati támogatásával

Elismerés a magyar halászat fejlesztéséért

Március 15-e alkalmából Fazekas Sándor Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott Gábor Jánosnak, a Földművelésügyi Minisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztálya akvakultúra-fejlesztési szakreferensének

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XVII. évfolyam
2016. május

Halászati Lapok

A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetségének Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György

Tisza parti halászcseleget

A Csoma család – ahogy ezt Csoma Antaltól, a Haltermosz korábbi elnökéről, a Körösi Halász Szövetkezet elnökéről is megírtuk már – halászdinasztia. Legifjabb tagja, Csoma Gábor azonban már nem úgy foglalkozik a halászzal, ahogyan dédapja tette, már csak azért sem, mert nem is tehetné: a természetes vizekről az idén eltűntek a halászcsonakok. De Csoma Gábor, meghallva az idők szavát, no meg édesapja ösztönzését, egyetemi tudással a fejében és diplomával a zsebében saját halas céget épített. Ennél már nem a családi hagyományokat követte, mert a Körösök partjáról Szajolba, a Tisza partjára helyezte a székhelyét. Beszélgetésünk során kiderült, hogy nem is csak az általam ismert két cégről, a Halász Kft.-ről és a Fishcoop Kft.-ről kell szót váltanunk, hanem háromról.

• Igazgató úr, régen jártunk a Halász Kft.-nél és a Fishcoop Kft.-nél. Milyen eredményeket értek el az utóbbi években?

– Ha már a cégeinkről kérdez, tegyük hozzá egy harmadikat is, mert abban a „szerencsés” helyzetben vagyunk, hogy három cégben töltök be vezetői posztot. A Fishcoop Kft.-ben hagyományosan haltermeléssel foglalkozunk, míg a Halász Kft. leginkább a természetes vizekkel kapcsolatos sajnálatos ügyekben érintett. A harmadik cégünk tulajdonképpen egy civil szervezet, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Horgász Szövetség Tisza Horgász Egyesülete, amelynek éppen a közelmúltban választottak ügyvezető elnökévé. Az egyesületnek 3500 tagja van.

• Vegyük sorba a cégeket!

– Kezdjük a Halász Kft.-vel, mert ez van a legrosszabb helyzetben: 2015. december 31-ével a természetes vizeink 95 százalékán (ez 3873 hektárt jelentett) lejárt a halászati jogot biztosító szerződésünk. Ezzel elvesztettük a Tisza egy szakaszát, a holtágakat és a csatornarendszert, valamint egy víztározót, a Kecské-víztározót. Tavaly december 22-én kaptuk meg a levelet

a NÉBIH-től, amelyben közölték, hogy az egy éves szerződés hosszabbítással sem kívánnak élni. A MOHOSZ kijelöléssel kapta meg a vízterületeket, így december 31-ével levonultunk a teljes vízterületről. Viszont arra kaptunk megbízatást a MOHOSZ-tól, hogy amíg az új hasznosító fel nem állítja a halórállományát, addig a Halász Kft. halórei ellenőrzik a vizeket és óvják a halórállományt a rapsicoktól.

• Milyen volt az elszámolás?

– Az elszámolás még mindig tart, és teljesen korrekt módon zajlik. Készül a megállapodás a kártalanításról.

• És mi lesz a halászcselegettel?

– Nos, ez a történet szomorúbb fejezete. Lelkileg nagyon nehéz megélni, hogy olyan emberekről beszélünk, akik a teljes életüket a Tiszán, a Tisza mellett élték le és a tiszai hal fogásából éltek. Ez nagy érvágás nekünk, mert a halászaink, a halóreink munka nélkül maradtak. A Halász Kft. volt az első olyan cég az országban, amely a kormorán gyérítését elkezdte. Tíz éves múltja van nálunk a gyérítésnek, és komoly hagyománya van a tiszai vándorló kormorán gyérítésének. Volt olyan év, hogy 50, volt, hogy 400 egye-

det sikerült lelőnünk. Az átlagos száma 143 darab volt, ami azért érdekes, mert 150 darab után lehetett volna pályáznunk löszertámogatásra. Ettől elestünk, de így sem bántuk, mert ennél fontosabb volt a tiszai halállomány védelme.

A másik egyedülálló tevékenységünk az ivadégmentés volt. Az elmúlt öt évben – az őshonos állományról van szó – 10-25 millió forintnyi értéket mentettük vissza a Tiszába, mégpedig azokból a kubikokból, az árterületről, ahonnan a Tisza áradásának visszavonulása után a halak nem tudtak volna visszakerülni a folyóba. A Tisza árterülete ma is igen nagy: a Közép-Tiszánál 2466 hektár a területe, ha a folyó a medrében van. De ha árad, akkor 25-27 ezer hektár területet is elfoglal a víz, amelyen rengeteg ivadék marad kinn, és mi csak a töredékét tudtuk megmenteni a csukának, a süllőnek, a pontynak és a keszegféléknek. Úgy gondolom, hogy a kormorán gyérítést és a mentési munkát folytatnia kellene az új hasznosítónak is, vagyis folytatódhat az együttműködés. Keressük a további lehetőségeket arra, hogy a Halász Kft. dolgozóit, halászeit (11 halászról és 10 halóról van szó) tovább foglalkoztassuk.

• Segítenek-e a tógazdaságok a halászcseleget további foglalkoztatásában?

– A mi térségünkben igen, mert jelenleg négy halásznak van új munkahelye a tógazdaságokban. De tudomásul kell venni, hogy az igazi halászember nem tógazdasági munkára szakosodott, és egy tógazdaságban nem is használhatóak azok a halászszerszámok (kece, milling, varsa stb.), amikkel a halász a természetes vizen dolgozott. Ezzel együtt jó néhány tógazdaság partner abban, hogy vizet veszített halászt foglalkoztasson.

► • **És mi a helyzet a halórökkel?**

– A Halász Kft.-nek igen erős és jól képzett halóri gárdája volt. Nekik könnyebb elhelyezkedniük, mert a munkájukra továbbra is szükség van. De nem engedhetjük el az ő kezüket sem, hanem mindenképpen azt szorgalmazom, hogy ők is biztos egzisztenciához jussanak, és hosszú távon megtalálják a megélhetési lehetőséget.

• **Lépjünk tovább: Fishcoop Kft.**

– A cég tavaly közepes évet zárt, de biztató, hogy az ivadékevelésben sokkal jobban állunk, mint korábban. Ennek következtében az egy-kétnyaras állományunk teljes mértékben biztosított, sőt többletünk is van, minden korosztályból. Ez jó alapot teremt az idei évre. Szeretném visszaállítani a ragadozó halak (szürke harcsa, süllő) termelésének korábbi szintjét. Tavaly már rekordmennyiségű előnevelt süllőnk volt, s ami jó dolog, hogy a nevelőtavainkat meg tudjuk védeni a kormorán ellen. Tavaly még arra törekedtünk, hogy előneveltként értékesítsük a megtermelt halat, ami azt jelenti, hogy 856 ezer előnevelt süllőt értékesítettünk. Mindemellett további 150 ezer darabot helyeztünk ki a Tiszába, vagyis egymillió süllőt előneveltünk. Az egynyaras állományunk is szépen alakult, bár ebben volt némi hektikuság ami a súlygyarapodást illeti. Ennek több oka volt (keves víz, gyengébb tápfelvétel stb.), de sikerült még idejében olyan szivattyúkat, és egy traktort beszerezni, amelyekkel a kritikus helyzetben lévő tavakat is sikerült kellő vízmennyiséggel ellátni. Remélem, hogy ezzel jelentősen javul a megmaradási arányunk is az előnevelt süllőnél. Ami a békés halakat illeti (ponty, busa, amur, keszegfélék stb.), a polikultúrás termelés révén könnyebben átvészeljük a piaci mozgásokat. A román határhoz eléggé közel vagyunk, így a román exportunk viszonylag biztonságos.

• **Van-e horgászaladás?**

– Természetesen. Elsősorban Tisza menti egyesületekkel állunk üzleti kapcsolatban. Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun és Békés megyékbe, illetve még Nógrádba szállítunk rendszeresen halat. Hosszú távú, jó üzleti kapcsolataink vannak a horgászegyesületekkel. Ezzel együtt az elmúlt év nem fog a legjobb évek között szerepelni, mert senki nem mert halat vásárolni addig, amíg nem dőlt el, hogy kié lesz a természetes víz hasznosítása. Ebből a szempontból az idei évben már sokkal jobbra számítok. Nemcsak azért, mert a Fishcoop Kft. a

FOTÓ:HAJTUN GYÖRGY

Csoma Gábor: A cég tavaly közepes évet zárt, de biztató, hogy az ivadékevelésben sokkal jobban állunk, mint korábban

MOHOSZ speciális jogállású tagja lett tavaly december 18-án, hanem mert a korábbi partnereink nagyobb igénnyel fognak jelentkezni.

• **Miért léptek be a MOHOSZ-ba?**

– Azért, mert mint speciális jogállású tag, kiszolgálhatjuk a horgász egyesületek haltelepítési igényeit. Nekünk van keltetőházunk, saját pontyfajtavál és vad fajtákkal rendelkezünk, és potenciálisan arra is képesek vagyunk, hogy a természetes vizekről begyűjtjük az anyahalakat. A mi cégünk mindig is ivadék-előállításal foglalkozott, és szeretném, ha korábbi jó hírünket visszaszereznének ezen a téren is. Ebben az együttműködésben látom a kölcsönös előnyöket, s bízom benne, hogy az élőhelyfenntartásban mind műszakilag és szakmailag, mind technikailag felkészültek vagyunk, így sikerül ebben is együttműködnünk a horgászokkal.

• **Mondhatjuk-e azt, hogy az új törvénynek a halászokra nézve nemcsak negatív, hanem pozitív hatása is van?**

– Jogos kérdés. A MOHOSZ alelnöke, Dérer István is arról beszélt, hogy a halász szervezeteknek és a horgász egyesületeknek együtt kell működniük. Mondhatjuk úgy is, hogy egy irányba kellene húznunk a hálót, ami eddig nem volt jellemző. Mindenki a maga útját járta, és külön-külön próbáltunk eredményeket elérni. Most viszont egy nagy szervezettel állunk kapcsolatban, így nagyobb az esély az összefogásra. És nem tartom Isten ellen való vétéknek azt sem, hogy horgász felügyelet mellett végezzük el a természetes vizeken a halászszakmai munkát. A jövő

tekintetében bizakodó vagyok, mert sokkal erősebbnek érzem azt a vonalat, hogy itt a szakmai munkát meg tudjuk valósítani, mert jóval nagyobb a horgászok érdekérvényesítő képessége, mint a halászoké. Kisköre és térségében például 15 milliárd forint értékű hullámtér-rehabilitáció fog zajlani, és ugyancsak 15 milliárd forint értékű rehabilitációs tervet kell megvalósítani Szolnok és Csongrád térségében. Harmincmilliárd forintot költ el az állam Kiskörétől Csongrádig, s ha már benne vagyunk a MOHOSZ-ban, akkor lehet úgy alakítani a beruházásokat, hogy az halásznak, horgásznak egyaránt kedvező legyen.

• **És végül szóljunk a Tisza Horgász Egyesületről is...**

– Éppen az interjúnk előtti napon zajlott a tisztújító közgyűlés. Új alapszabályt fogadtunk el, a Ptk. változásainak megfelelően. Felkészültünk az új feladatokra, mert az egyesület alhaszonbérlelként több megyei vízterület gazdája lett. A vízterületek közül már megkötötték a szerződést az Alcsi-szigeti Holt-Tisza-ágra, a Zagyva Szolnok megyei szakaszára, a Millér-csatornára, a Kapat- és a Villogó-csatornára. Emellett kezeli még az egyesületünk a Szolnok melletti Szolnok ártéri horgásztavat, illetve a Bóka-Holt-Tiszát. A Tisza középső szakaszát a megyei horgász szövetség kapta meg. Az egyesület egyébként nagyszabású terveket tett le az asztalra az Alcsi-szigeti terület fejlesztésére, amelyet Szolnok város vezetése is elfogadott, és támogatja a megvalósítást. A Tisza Horgász Egyesület legfontosabb célja, hogy a vízterületeken normális, szigorú, korrekt halórzés folyjon amellet, hogy a halállományt gazdagítani, erősíteni kell. A természetes ívóhelyeket meg kell védeni, sőt fejleszteni kell. Készülnek programok, gyermektábor szervezünk, iskolákkal tartunk szoros kapcsolatot, és segítjük a fiatalok környezettudatos gondolkodásának fejlesztését.

• **Ön nemcsak három céget vezet, de alelnöke a MAHAL-nak is, amely szintén nagy változás előtt áll...**

– A MAHAL-MASZ-összeolvadás jogi munkálatai megkezdődtek. A MAHAL jövőre lesz 60 éves, tehát egy nagymúltú szervezetről van szó. A MASZ felvetései kezelhetőek, személyi ellentéteket nem tapasztaltam a tárgyalásokon. Mindkét fél egy irányba kívánja húzni a magyar halásztársadalom szekerét, ami támogatandó.

HAJTUN GYÖRGY

Új perspektíva a Szabolcsi Halászati Kft.-nél

A Szabolcsi Halászati Kft. csaknem három évtizede meghatározó szereplője a hazai haltermelésnek, s nemcsak a haltermelésnek, hanem a természetes vízi halgazdálkodásnak, a horgászatnak és a sporthorgászatnak is, ahogy ezt a honlapjukon hírül adták. Több mint háromezer hektár természetes vízterülettel rendelkeztek, amelyen ötezer horgász hódolt a hobbijának. Ez év január elsejétől azonban át kell írni a honlapot, mert a természetes vizeken már nem a cég a „gazda”. Radóczy Jánossal, a Szabolcsi Halászati Kft. ügyvezetőjével nemcsak a jelen helyzetet értékeltük, hanem a jövőképet is felvázoltuk.

Az idei év úgy indult, hogy még volt remény arra, hogy egy évre meghosszabbítják a céggel a természetes vizekre vonatkozó haszonbérleti szerződéseket, ám ez a remény elveszett azzal, hogy a miniszter nem élt azzal a jogával, hogy egy évre meghosszabbítsák a cégek szerződéseit.

Az ügyvezető kifejtette, hogy már, amikor az halgazdálkodással kapcsolatos új törvény napvilágot látott érezte, hogy nemcsak a prioritások változnak meg, hanem a természetes vízi halászat sorsa is megkérdőjeleződik. Csak reménykedni lehetett, hogy a jogszabályváltozással, a gazdálkodásban bekövetkezendő változások nem fognak helyrehozhatatlan károkat okozni a kft. számára, illetve az általa alkalmazottak körében. Aztán felgyorsultak az események.

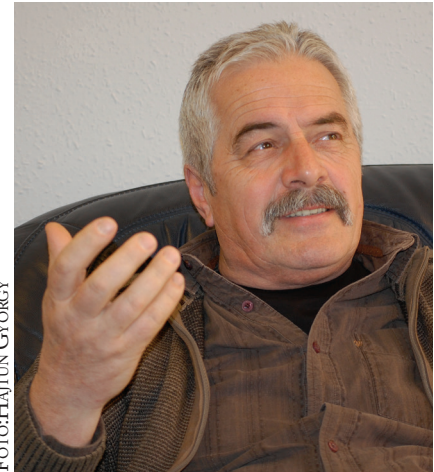
„A Magyar Országos Horgász Szövetség vezetése – érezve a lehetőségei kihasználásának felelősségét – tárgyalóasztalhoz hívott minket, és kellemes meglepetést okozva kedvező ajánlatokat tett a cég további működésével kapcsolatban. A termelési együttműködés megkötésével kvázi változatlan maradt, mintegy 600 hektárt kitevő haltermelési terület. A MOHOSZ a természetes vizekről való idő előtti lemondásért kártérítést ajánlott, és megyei szövetsége útján annak a 6 halászati örnek sem szűnt meg az állása, akik a vizek elvesztése miatt egyébként felmondásra ítéltettek. Az elnöklet mellett működő, egykoron 5000, aztán 4000 fővel rendelkező Tisza-Rétköz Horgász Egyesület, melynek tagjai többnyire ezen a folyón horgásztak, szintén szerephez jutott. A szabályozás, ami az állami jegyek forgalmazásával kapcsolatos, az egyesület végét irányozta elő, kis kitérő után azonban

az ide tömörített horgászok sorsa is a megfelelő mederbe terelődik” – mondta az ügyvezető.

További előnyhöz jutásra ad reményt, hogy a kft. speciális jogállású tagként tagjává vált a MOHOSZ-nak, több olyan halgazdaság társaságában, melyeknek természetes vízi halgazdálkodási kapcsolataik vannak. Mindezen változások hallatán egyrészt megdöbentő volt, hogy mennyire ismertek a természetes vízi gazdálkodással kapcsolatos problémák, másrészt felmerült az ügyvezetőben, hogy mennyivel jobban tudja és akarja képviselni a fenti szervezet a Szabolcsi és a hozzájuk hasonló gazdaságok érdekeit. Érzelmi defekt azért bekövetkezett, hiszen 32 év természetes vízi gyakorlat, az ott szerzett termelési tapasztalatok kárba veszni látszanak, de talán ez sem lesz így.

Az egyesület alhaszonbérletbe kapott néhány a korábbihoz képest, kicsinek számító természetes vizet, ahol bebizonyíthatják a tapasztalatok előnyeit. Az ügyvezető bízik abban, hogy a horgászokkal szemben konkurenciaként léphetnek fel a Bodrogon és a holtágain az anyacég által nyújtható előnyök igénybevételével. Az egyesület számít is erre a segítségre, és hogy a vizek illetően módon való felosztása ténylegesen a horgászok érdekeit fogja szolgálni.

Talán csiszolni kellene a rekreációs, az ügyvezető által sporthalásznak nevezettek körének rendszerén, lévén, hogy e tevékenység még mindig folytatható. A korábbi tapasztalatok alapján egy olyan östermelői halászati hagyományápoló rendszer kialakítására nyílik lehetőség, aminek keretén belül szabályozott mértékben, de azok számára is lehetőség nyílik az utánoz-

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Radóczy János: Az idei év úgy indult, hogy még volt remény arra, hogy a céggel egy évre meghosszabbítják a természetes vizekre vonatkozó haszonbérleti szerződéseket

hatatlan tiszai hal ízének megköstölésére, akik szórakozásukat nem horgászbottal a kezükben képzelik el.

Mindezek a változások, illetve remélt változások néha elfeledtetik a napi gondokat, pedig úgy a tógazdasági haltermelésnek, mint a természetes vízi halgazdálkodásnak az utóbbi években – és az előrejelzések szerint az idén is – nagy meleggel, szárazsággal kell megküzdenie. Ezekre a feladatokra nem lehet igazán felkészülni. Haváriahelyzet kialakulhat még folyóvizeken is, hiszen az a jelenség, ami az elmúlt év szeptember 10-én mutatkozott, komoly aggodalomra ad okot. Akkor az ügyvezetőnek alkalmá volt megszámlálni a Tisza halállományát, hiszen szinte mind a Tiszalöki Erőmű al- és felvízén gyűlt össze, és szinte kapkodta a levegőt a vízminőség katasztrófálissá válása miatt. A duzzasztómű vezetésének kedvező hozzáállása volt az, mely szinte minimális veszteség nélkül mentette át a halat e krízisen, minden más igen fontos igény kielégítésének kockáztatásával. Már csak emlék, de ha akkor bekövetkezik a tragédia, a ciánszennyezés lemarad a listán.

Akad tehát teendő a folyón, és ehhez szükség van a tapasztalatokra, a technikára, a személyzetre. Ha ezeket kérik, nem fogják megtagadni, hiszen együtt éltek, élnek a folyóval, a vízzel, és mindig is a vizet szerető embereket szolgálták.

H. GY.

Innovatív halnevelő kutatóbázis a Kaposvári Egyetemen

A Kaposvári Egyetem hazánk legfiatalabb agrár-felsőoktatási intézménye. Az 1960-as évek elején felsőfokú mezőgazdasági technikusként alapított intézmény a '70-es években főiskolai rangot kapott, majd a Pannon Agrártudományi Egyetem Állattenyésztés-tudományi Karaként működött. 2000-ben más tudományterületek csatlakozásával önálló egyetemmé vált. Az egyetem fejlődés viszonylag rövid idő alatt, dinamikus ment végbe, és a szakmai képzés gyakorlatorientáltsága mindvégig megmaradt. Ennek jegyében a duális képzés is megjelent a Kaposvári Egyetemen: a hallgatók tanulmányi idejük felét egy profitorientált termelő cégnél töltik, mindkét fél hasznára. Jelenleg az Aranypony Halászati Zrt.-nél van duális képzésben részt vevő hallgatónk.

A halászati kutató- és oktatómunka kaposvári kezdete a 1970-es évekre nyúlik vissza. A kutatócsoport dr. Erőss István vezetésével alakult meg. A kutatási témák között már akkor meghatározó volt a pontytakarmányozás fejlesztése, melyhez bejegyzett szabadalom

is kapcsolódott. A haltakarmányozás mellett másik fő terület a halastavi hígtrágyakezelés és a tavi táplálékszervezetek (fito- és zooplanktonok) biológiai kutatása volt, mely munkát Dr. Körmendi Sándor vezette. A kutatócsoport tagjai közül néhányan Braziliában

dolgoztak a '90-es évek elején halászati szakértőként. Prof. dr. Hancz Csaba nevét kell külön megemlíteni, aki a külföldi kiküldetésből hazatérve átvette a kutatócsoport irányítását. A közelmúlt kutatási témái közül kiemelkedik a ragadozó halak (süllő, pisztrángsügér) intenzív nevelésének fejlesztése dr. Molnár Tamás révén, de itt zajlott az állati eredetű melléktermékek haltakarmányokban történő alkalmazásának vizsgálata, halhúsminőségi kutatások és funkcionális élelmiszerek fejlesztése. A kutatások mellett 1997-től csaknem 10 évig az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet (OMMI) számára pontyfajták teljesítményvizsgálatát is végezték. Éves szinten 3-6 hallgató készíti szagdolgozatot halászati vagy ahhoz szorosan kapcsolódó természetvédelmi témából. Az egyetemen és jogelődjeiben haltenyésztési témában hét tudományos fokozat (2 C.Sc. és 5 Ph.D.) született eddig.

Dr. Gyuricza Csaba a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elnökeként levélben köszöntötte a jelenlévőket. Örömmel számolt be arról, hogy a Halászati Operatív Program (HOP) keretében 2007-2013 között 46,6 millió euró állt rendelkezésre a magyar halászat fejlesztésére (melynek zöme a halászati termelés, feldolgozás és természetes vízi halgazdálkodás fejlesztését szolgálta, illetve a halastavi környezetgazdálkodási program céljainak megvalósulását segítette).

A HOP 3. tengelyén nyújthattak be pályázatot a kutatói szféra és a halászati ágazat szereplői új technológiák kidolgozására és bevezetésére. Ezzel a lehetőséggel élt a Kaposvári Egyetem is, amikor három fontos kutatási programra (versenyképes, helyi fehérjeforrásból előállított, olcsó tavi takarmányok kifejlesztésére, új halfajok intenzív termesztésére és az intenzív rendszerekből kikerülő halak túlélési esélyeinek javítására) adott be támogatási kérelmet. A projekt egyik legfontosabb pozitívuma, hogy haltermeléssel foglalkozó vállalkozásokkal közösen valósult meg. Ezzel kitűnő példaként szolgál az agrár-felsőoktatás és egyúttal a halászati kutatás-fejlesztés egyik alapdilemmájának megválaszolására, miszerint mi legyen a döntő; az elmélet vagy a gyakorlat, illetve azt kutatják-e a tudósok, amire a halászati ágazat gazdasági szereplőinek valóban szüksége van. A válasz: az itt is megmutatókozó együttműködés és a nem könnyen megtalálható helyes arány megközelítése.

Az Európai Bizottsága tavalyi év végén hagyta jóvá a Magyar Halgazdálkodási Operatív Programot, (a MA-HOP-ot) melynek alapján a, 2020-ig tartó uniós költség-

vetési ciklusban 15, 5 milliárd forint áll a halászati ágazat rendelkezésére. Az irányító hatósági feladatokat ellátó Miniszterelnökség szándékai szerint 2016-ban még 11 felhívás jelenik meg. Ezek közül az akvakultúra terén történő innováció ösztönzésére 1 milliárd forintot meghaladó összeget terveznek, és ez örömhír a kutatók, az egyetemek számára is.

A pályázatok a halászat területén is sokszor bonyolultak, sok feltételt támasztanak, amit az Európai Unió szigorúan előír, és az MVH-nak is kötelező figyelembe venni őket. Ezért itt is, mint minden pályázatnál, nagy odafigyelést, precizitást igényelnek a kérelmezőktől. Ismert halas hasonlatot idézve: nehogy úgy járjanak, mint az egyszeri horgász, aki már azt hiszi, megfogta a halat, és mégis kicsúszik a kezéből. Mindemellett az MVH arra törekszik, hogy akár jogszabály-módosításokra is javaslatot tegyen a kiírások egyszerűsítése érdekében.)

A kormány a következő időszakban az egyik legfontosabb az éves szinten mintegy 5 kilogrammos hazai fenyekenti halfogyasztás megduplázását tűzte ki célként az ágazat számára. Ismerjük a számokat: az unióban 4-szer, 5-ször ennyit fogyasztanak átlagosan. Az egészséges étkezéshez hetente akár 4-szer is halat kellene ennünk. A kormány a „Kapj rá!” kampánnyal nemcsak a halfogyasztást kívánja népszerűsíteni, hanem a halfajták kínálatát is. A halgazdaságokban lehalászott mennyiség 70 százalékát kitevő ponty mellett a ragadozó halak, a harcsa, a csuka, a süllő kínálatát is bővíteni szeretné, amelyek exportképesebbek is. Ezért is jelentős a Kaposvári Egyetem kutatási programja, mely részben ragadozó halakkal kapcsolatos.

A kutatási és oktatási infrastruktúra korszerűsítésére és bővítésére 2015. június 16. és december 31. között került sor, a Halászati Operatív Program (HOP) közös célokat szolgáló III. prioritási tengelyének pályázati támogatásával. Az Európai Unió és hazai forrásból támogatott pályázat összege bruttó 169 967 325- Ft volt, ami lehetővé tette az épület szintraépítéssel bővítését, teljes energetikai megújítását, három egymástól függetlenül üzemeltethető kísérleti halnevelő és egy halkeltető rendszer létesítését. A halnevelő és -keltető rendszerek vízvisszaforogtatásos (recirkulációs) rendszerben üzemelnek, hasznos térfogatuk meghaladja a 35 köbmétert. A rendszerek optimális működését és az üzemeltetés biztonságát többek között a korszerű mechanikai és biológiai szűrés, az UV- és ózonos sterilizáló berendezések, hableválasztók, egy oxigéngenerátor-rendszer és a vészhelyzeti áramfejlesztő szavatolja. A kísérleti recirkulációs rendszereken túl egy hazánkban egyedülálló, korszerű kísérleti haltápanyártó berendezés (extruder) beszerzésére is sor került. A kutatási egységek mellett az egyetemi oktatási munkát támogató demonstrációs akvapóniarendszer, etológiai és vízminőségi laboratórium, valamint egy korszerű tanterem is létesült. A beruházásnak köszönhetően a nemzetközi élmezőnnyel összemérhető kutatóbázist sikerült létrehozni.

Dr. Szávai Ferenc rektor és Farkas Éva, az MVH Somogy megyei kirendeltség vezetője avatva fel az új létesítményt

A fejlesztésekhez kutatási vállalkosságok is tartoznak, melyek irányát a Kaposvári Egyetem kutató-fejlesztő munkájának hagyományai alapján, a szakma számára jelenleg is fontosnak tartott kérdések együtteseként határoztuk meg. „Hazai alapanyagokra (részben növényi és állati eredetű melléktermékekre) alapozott tavi haltakarmányok kifejlesztése” című témánál a hazai pontytermelés versenyképességét szeretnénk javítani kutatásainkkal, melyhez a haltenyésztők bevonása mellett takarmánygyártó cégek együttműködésével is számolunk.

„A menyhal és a fekete sügér intenzív nevelési technológiájának fejlesztése” című kutatási programunk célja a piacon keresett, exportképes halfajok komplex nevelési technológiájának kidolgozása. A harmadik kutatási vállalkosságunk az intenzív előnevelés során bekövetkező veszteségek csökkentése, majd a kihelyezett halak túlélési esélyeinek növelése. Itt az intenzív tartás során kialakuló káros viselkedési mintázatok, például a kannibalizmus csökkentése, majd a tavi körülményekhez történő alkalmazkodás elősegítése a célunk.

Az oktató- és a kutató munkamellett a létrehozott kutatóbázis hosszú távú üzemeltetése és fenntartható fejlesztése is feladatunk, amihez a gazdasági partnerekkel történő együttműködésre nagy hangsúlyt fektettünk.

Horváth Zoltán, a H&H Carpio tulajdonosa a Kaposvári Egyetemen, pontosabban a jogelőd főiskolán szerezte meg az agrárdiplomáját. Fia, Ifj. Horváth Zoltán követte apja nyomdokait, és immár az egyetemen kapta meg a diplomáját. Apa és fia a családi gazdaságot építi, fejleszt. Az intenzív süllőnevelést már az ifjabbik Zoltán vette kézbe.

A halnevelési kutatóbázis projektzáró rendezvényén kiderült, hogy a H&H Carpio is támogatója a tanszéknek, ami jelzi, hogy a diplomák átvétele után sem szakadt meg az egyetemi kapcsolatuk. A megújított halas laboratórium születésénél még az idősebb Zoltán is segített a munkálatokban. Az akkori laboratórium megépítése – az összes gyermekbetegség ellenére – jelentős előrelépést hozott a magyar halásztársadalomnak, mivel olyan központ jött létre, amellyel biztonságos haltermelési technológiákat sikerült kidolgozni. A fejlődésnek csak az szabott gátat, hogy a laboratórium nem tudott hozzájutni azokhoz a nyugati technikai eszközökhöz, amelyekkel a gazdaságos, fenntartható működést s a haladás feltételeit biztosították volna.

Az intenzív süllőnevelés keretében a süllő tápra szoktatása ugyancsak közös projekt a cég és az egyetem halgazdálkodási tanszéke között. Az egyetem új bázisán éppen azon dolgoznak, hogy megfelelő süllőtápot állítsanak elő, ez ugyanis még hiányzik a tippiac palettájáról. A süllőnek más igényei vannak, mint mondjuk a harcsának, amelynek tápos nevelésével más cégek foglalkoznak. A tápos fejlesztéshez a kis családi cégeknek nincs sem elegendő anyagi, sem elegendő szellemi ereje, ezért fontos az a laboratóriumi háttér, amelyet az új kutatóbázis átadásával létrejött. A beltartalmi vizsgálatokat, a receptúrák kidolgozását ugyanis laboratórium nélkül nem lehet elvégezni. A kutatóbázison egy tápanyártó berendezést is üzembe helyeztek, így a receptúrák összeállítása sem okoz nehézséget.

Fel kell készülnünk arra, hogy az üzemeltetéshez szükséges források egyre kisebb része származik majd állami normatívából, így a kutatásokat egyre inkább hazai és EU-s pályázatokból és K+F szolgáltatásból kell finanszírozni. A projekt kidolgozásakor ezt szem előtt tartva több hazai és külföldi egyetemmel, kutatóintézzettel, valamint takarmánygyártó és haltenyésztő vállalkozással vettük fel a kapcsolatot és alakítottunk ki együttműködést.

A létrehozott innovatív halnevelő kutatóbázis a hazai társegyetemekkel összehangolva kívánja végezni oktatási és kutatási tevékenységét, mellyel a hazai haltermelés fenntartható fejlesztéséhez kíván hozzájárulni.

KUCSKA BALÁZS

Kaposvári Egyetem, Akvakultúra és Halgazdálkodási Tanszék

Dr. Borbás Zoltán, a Kaposvári Egyetem kancellárja a halnevelési kutatóbázis átadásakor hangsúlyozta, hogy új kutatás-fejlesztési stratégiát dolgoztak ki. A váltás alapvetően azt jelenti, hogy minden egyes kutatásnak, fejlesztésnek olyan eredményeket kell hoznia, amelyek vagy szolgáltatás, vagy új termék, vagy egy új kutatás formájában továbbvihetők. Minden kutatásnak olyan eredményt kell hoznia, amellyel a fenntarthatóság alapkövetelményét teljesíti.

A halnevelési kutatóbázis a kancellár szerint teljesíti azokat az elvárásokat, amelyeket az új stratégia tartalmaz. Az új bázis alap- és alkalmazott kutatásokra is alkalmas, és reményeik szerint az egész magyar halászatot szolgálhat. A kutatóbázis az üzleti vállalkozásokat úgy tudja támogatni az ivadéknevelés, a nemesítés, a tenyésztés, valamint a takarmányozási technológiák, az új receptúrák kidolgozásának oldaláról, hogy a nyereségesség, a hatékonyság és az eredményesség mindenképpen javuljon.

A kancellárnak az a feladata, hogy az egyetem gazdasági pulzusán tartsa a kezét. Az egyetem fenntarthatóságát a legmagasabb szintre kell növelnie, ezért azt a célt tűzte maga elé, hogy minden egyes ágazatban – ha lehet – teljes vertikális integrációt valósítsanak meg, próbáljanak termékkel, szolgáltatással a piacon megjelenni, és azt a bizonyos harmadik missziót, ami a gazdaságélénkítést, a munkahelyteremtést jelenti, mindenképpen teljesítsék.

Elismerés a magyar halászat fejlesztéséért

Március 15-e alkalmából Fazekas Sándor miniszter Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott Gábor Jánosnak, a Földművelésügyi Minisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztálya akvakultúra-fejlesztési szakreferensének, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) elkészítésében végzett munkájáért. Ebből az alkalomból beszélgettünk vele.

Gábor János a jelenlegi munkaköre egyik feladatául a HOP Monitoring Bizottság elnöki posztját is betölti mindaddig, amíg a 2007-2013 közötti uniós időszak támogatási periódusa le nem zárul. A kitüntetés azonban a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) elkészítésében végzett munkájáért kapta, amely program a magyar halgazdálkodás 2014-2020 közötti időszak uniós támogatását tartalmazza. Ez a program nem úgy készült, mint az előző – amely a Halászati Operatív Program (HOP) nevet viselte – mivel a kormányzati munkában is új struktúrában osztották el a feladatokat. A Földművelésügyi Minisztériumtól elkerült a HOP, és a MAHOP és a Miniszterelnökség Vidékfejlesztési Államtitkársága felelős a program végrehajtásáért. Ugyanakkor az FM továbbra is közreműködik a MAHOP „halas” szakmai megvalósításában, és tanácsokat ad a Viski József helyettes államtitkár által vezetett főosztálynak. Gábor János hangsúlyozza, hogy a MAHOP kidolgozását is több szakember végezte, s a főosztályon csapatmunka folyik mind a mai napig.

Ha összefoglaljuk Gábor János életútját, akkor azt láthatjuk, hogy a halászat, a hal mindig központi helyen állt a tevékenységében. Gábor János a Szovjetunióban végzett, ott szerzett halászmérnöki diplomát. Asztrahányban 1974 és 1979 között járt egyetemre. Az egyetem szakmai gyakorlata keretében kétszer három hónapot a Bajkál-tónál töltött el, s a diplomamunkáját is egy endemikus bajkáli halfajról, a sárgaszárnyú köllöntérről írta. Szakmai tudását erősítő 1993-ban megszerezte második diplomáját az akkori nevén Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. Szakokleveles agrármenedzserként közigazdasági diplomával is folytatta tevékenységét. A külföldi egyetemi évek után Szegeden kezdett dolgozni, majd a HAKI követ-

kezett (itt öt évet töltött el). A szarvasi évek után a Vízépítő Tröszt és az AGROINVEST következett. A minisztériumba 1999-ben lépett be, így részese volt hazánk uniós csatlakozási folyamatának. Mondhatni tehát, hogy a kezdetektől képviselte az EU-ban a magyar halásztársadalom érdekeit, így tanúja, részese volt annak a folyamatnak, amely az uniós szemléletváltást

voltak a motorjai ennek a folyamatnak. Ma már ott tartunk, hogy az unión belül kikérjük a véleményünket, és a tógazdasági haltermeléssel, az intenzív termeléssel, az akvakultúrával foglalkozó tagállamok együttműködése is megvalósult.

A világ halászata óriási kihívásokkal néz szembe, s ez alól az Európai Unió sem kivétel. Igen nagy iparág a halászat, amelyben igen sokan dolgoznak. Nem csak maguk a halászok, akik a tengereken végzik az igen nehéz munkájukat, hanem a hajóépítőktől a kereskedelmi egységeken át sok más iparág is hozzájárul ahhoz, hogy az éttermekben a tenger gyümölcseit fogyaszthatjuk. Persze egyre nagyobb gondot okoz, hogy a tenger halállo-

Gábor János

is meghozta az európai halászok életében

Az uniós változásokról szólva Gábor János elmondta, hogy nagy utat tettek meg, hiszen Brüsszelben szinte egyáltalán nem ismerték a közép-kelet-európai akvakultúrát. Az Európai Bizottságban halas szakemberek csak elvétve akadnak, zömmel, közigazdászok, jogászok végzik a munkát. A tagállamokból mennek ugyan szakemberek, de gyakran csak az állandó képviselőről – akik között szintén alig található halas szakember – küldik a tárgyaló delegációt. A magyar halásztársadalomnak – beleértve a szakigazgatást is – és a brüsszeli képviselőnek viszont komoly része volt abban, hogy a tenger nélküli tagállamok együttműködése létrejött, hiszen a magyarok

mányát túlhalászták, ezért is korlátozta az EU a tengeri halászatot, s ezért szorult az uniós piac 70 százalékos halimportra. Ez egyfajta paradox állapotot teremtett az unión belül, hiszen az eszközök, a hajóflották és a halászok ugyan rendelkezésre állnak, mégis jóval több az import, mint a saját fogás. A tengeri túlhalászás okán értékelődött fel az akvakultúra és ennek eredményeként az édesvízi haltermelés, s abban is a szállkamentes halfajok a termelése. Igaz, hogy az akvakultúra még nem tudja kiváltani az importot, de a termelés – ha lassan is – nő. A hazai haltermelés stratégiájában is helyet kapott már az exportlehetőség, hiszen az intenzív technológiák is egyre „szaporodnak”, így az exportképes halmennyiség is nő. Az exporttal a ter-

melők gazdasági potenciálja is nő, ami az ágazat fejlődését segíti elő.

A hazai halfogyasztással korántsem lehetünk elégedettek, hangsúlyozta Gábor János. Annak hogy nem nő ugrásszerűen a halfogyasztás, több oka van. Egyrészt a konzervatív halfogyasztási szokások, másrészt a haltermékek ára szab korlátot a hazai fogyasztásnövekedésnek. Pedig jelentős összegeket költenek a fogyasztás növelésére állami forrásokból és magáncégek büdzséiből, de ennek még nem érett be a gyümölcse. Amíg a magyar gazdaság nem stabilizálódik és az emberek jövedelmi viszonyai nem javulnak jelentősebben, addig marad a lassú növekedési tempó. Korábban, a rendszerváltás előtt a hal az olcsó termékek közé tartozott, s ma még mindig él ez az emlék az idősebb generációban. A tengeri hal még drágább, mint az édesvízi haltermelésből származó halaké, mert ott csak jelentősen több költséggel lehet elvégezni a halászatot, s mire a termék a fogyasztóhoz kerül, addig a járulékos költségek is jelentősebbre duzzadnak. Az is kétségtelen tény, hogy a haszon nagy részét a feldolgozó, a vendéglátó és a kereskedő élvezi.

Ami a MAHOP kidolgozását illeti, Gábor János azt eredménynek tartja, hogy az azt megalapozó ETHA rendelet megalkotásakor a magyar igényeket messzemenőig figyelembe vették Brüsszelben. A programba bekerült a multifunkcionális tógazdálkodás, az intenzív telepek fejlesztése. Ugyanakkor nem sikerült egyszerűbb rendszert létrehozni. Ennek oka, hogy a tagállamoknak partnerségi megállapodás kell kötniük, amit az Európai Bizottságnak is el kell fogadnia. Ez a megállapodás tulajdonképpen egy nagy operatív program, amely integrálja az összes tagállami operatív programot és ezen belül a MAHOP igen kis hányaddal szerepel. A MAHOP uniós prioritások mentén készült, így ennek megfelelően készültek el a támogatási programok is. Ami viszont egyszerűbbé vált, hogy megszüntették a konvergenciós régiós besorolást. Ezzel szemben a HOP a nem konvergenciaregiós 60 százalékos támogatottsági szinthez képest a mostani rendszerben „csak” 50 százalékos. Gábor János végül azt hangsúlyozta, hogy komoly munka folyik annak érdekében, hogy az új uniós források minél hamarabb megnyíljanak a haltermelők számára.

H. GY.

Széles kárászt és kecsegét telepítettek

Az élőhelyek elmúlt évtizedekben bekövetkezett degradációja és a környezeti katasztrófák miatt bekövetkezett állománycsökkenések, vagy invazív halfajok elterjedése következtében számos őshonos halfajunk populációjának önfenntartó képessége került veszélybe. A Földművelésügyi Minisztérium halgazdálkodásról és a halvédelméről szóló 2013. évi CII. törvény 63. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározottak szerint, védett vagy veszélyeztetett hasznosítható őshonos halfajok szaporításával és visszatelepítésével bízta meg a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Halászati Kutatóintézetét. A telepítési programot a Halgazdálkodási Alap finanszírozta.

A telepítési program célja, hogy a jelenleg nem fogható státuszú széles kárász és kecsege tervszerű telepítésével olyan önfenntartó állományuk alakulhasson ki, amelyek évtizedes távlatban már biztosítják ezen őshonos halfajok természetes vízi fennmaradását.

A telepítési helyeket a korábban elvégzett állományfelmérések eredményei alapján jelölték ki. A széles kárász esetében természetes vizeink nagymértékű ezüstkárász-dominanciája miatt elsősorban önfenntartó törzsállományok kialakítása volt a cél.

A hektáronként kihelyezett 4-500 darab ivadék megfelelő alapot nyújt ehhez. A NAIK HAKI által felnevelt tenyészanyagot olyan természetes élőhelyekre telepítették, ahol még nem fordul elő vagy minimális mértékben található az invazív ezüstkárász. A 2016. április 13-16 között megtörtént kihelyezéseknél a császártöltési Vörös-mocsárba és a hortobágyi Fekete-vízbe került kihelyezésre a 20 gr-os átlagtömegű, mintegy 1200 kg ivadék. A kihelyezett halak növekedését és az állomány gyarapodását több éves felméréssel kívánják nyomon követni. Ezek a törzsállományok fognak tenyészanyagot biztosítani az egyéb természetes vizekbe történő jövőbeni széleskárász-telepítésekhez, miután azokban megtörtént az invazív ezüstkárász kellő mértékű gyérítése.

A kecsegetelepítések esetében az elsődleges cél törzsállomány kialakítása volt a Dunában és a Tiszában még meglévő természetes élőhelyeiken, viszonylag nagy mennyiségű növendék kihelyezésével. A madárkár csökkenése érdekében nagy egyedtömegű tenyészanyagot helyeztek ki, mégpedig

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Irány a szabad élet!

kormoránmentes időszakokban és helyeken. A telepítési helyeket a Dunán a Dunakanyar és Baja közötti szakasz négy körzetében, a Tiszán Kiskörénél és Mindszentnél határozták meg. A kijelölt körzetek közül az első kecsege telepítésére április 22-én került sor, mégpedig a Tisza 403 fkm. körzetében, a kiskörei hallépcső térségében. Erre az eseményre mintegy 1150 kg 400 gr-os átlagtömegű kecsegét készítettek elő. A halak egyedtömege 250 gr (30 cm) és 800 gr (55 cm) között váltakozik. A kihelyezésre kerülő halak 10 százalékát külső jellel látták el, hogy a több éven keresztül végzendő ellenőrző halászatok során nyomon követhető legyen azok növekedése és vándorlása. A második kecsegetelepítés tervezett időpontja 2016. június 29-e, amelyre a Nemzetközi Duna-nap keretében kerül sor a Duna budapesti szakaszán.

DR. JÓZSA VILMOS

tudományos főmunkatárs (NAIK HAKI)

Megjelent a HALmanach 2015

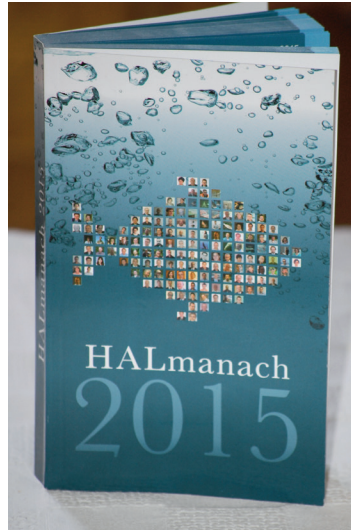
A „HALmanach 2015 – Magyar haltani, halgazdálkodási és horgászati szakemberek” című kiadványt a két kiadást megért nagy sikerű „Magyar Hidrobiológus Almanach” (1996, 2002) ihlette. A Földművelésügyi Minisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály kiadása a benne szereplő szakemberek elérhetőségét és szűkebb szakterületi kompetenciáit tartalmazza. A kiadványt azzal a nem titkolt szándékkal készítettük, hogy e kis szakma szereplőit közelebb hozza egymáshoz, hogy jobban megismerjék és könnyebben elérjék egymást.

A Földművelésügyi Minisztérium stratégiai partnerei – a Magyar Országos Horgász Szövetség, a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége, a Magyar Akvakultúra Szövetség és a Magyar Haltani Társaság – közreműködésével választotta ki azokat a személyeket, akik szaktudásuk, illetve szakmai munkásságuk alapján a HALmanach szereplőjévé válhattak. A kiválasztott személyek közül 210-en küldték vissza az adatlapjukat, így részvételükkel emelik a kiadvány színvonalát. A személyi adatlapok tartalma önkéntes adatszolgáltatáson alapul, és közléséhez minden, a kötetben szereplő személy hozzájárult. Mindenkit köszönet illet a fáradozásáért, és minden Kedves Kollégának kívánom, hogy haszonnal forgassa a kötetet!

Ez a kiadvány halas szakemberek-

ről szól, halas szakemberek számára készült. Nem helyettesíti a független szakmai grémiumok által összeállított „elit szakember” almanachokat (pl. Ki kicsoda a magyar mezőgazdaságban?), és nem versenyezhet az internetes oldalak nyújtotta vitathatatlan előnyökkel (pl. halas Facebook-csoport). A kiadvány eltökélt célja ugyanakkor, hogy a „haltudományok” művelőit, a legszerteágazóbb szakterületein tevékenykedőket összegyűjtse. Ugyanolyan alanyi jogon kerülhetett a kiadványba az, aki még csak most bontogtja szárnyait PhD hallgatóként, vagy már az egyetemi katedrán oktatja a halgazdálkodást, vagy gyakorlati halászati kutató, vagy haltenyésztési szakember, esetleg a szakigazgatás, a hatóság munkatársa, vagy horgászszervezeti vezető, vagy éppen horgászvilágbajnok! Hiszen a halasok mindig is egységesek, egy hajóban eveznek, ha a halért, a közös szent ügyért kell kiállni.

Mint minden adatbázis, a HALmanach is már születésétől kezdve rendszeres frissítésre, karbantartásra

szorul, ezért kérem, hogy a saját adatokban beálló változásokat, valamint a kötetben fellelhető esetleges szerkesztői hibákat jelezni szíveskedjenek, postai úton a Földművelésügyi Minisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály, 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. címen, vagy elektronikusan a főosztály funkcionális e-mail címére (hhgf@fm.gov.hu). Itt várjuk

azoknak a kollégáknak a jelentkezését is, akik szeretnének részesei lenni a HALmanachnak, bekerülni egy későbbi új kiadásába.

Végezetül hálás köszönetemet szeretném kifejezni dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter úrnak, hogy a kiadást engedélyezte és a szükséges forrásokat biztosította. Köszönöm továbbá a szerkesztők, Kiss-Horváth Ágnes, Lengyel Péter, Csörgits Gábor, Juhász Péter, Poór Csaba, Pálinkás Imre Pál, Czók Dávid, és Gábor János áldozatos munkáját, hogy a sokféle stílusú adatlapból egységes szerkezetű kiadványt alakítottak ki.

UDVARI ZSOLT
főosztályvezető

Idén újraindul a halászati szakképzés

Idén ősztől újra nyitva áll a lehetőség a szakma iránt érdeklődők számára a halász, haltenyésztő szakképzés elvégzésére. A képzést a korábbi halász szakmunkás képzésben nagy múltra visszatekintő tatabányai Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a gyomaendrődi Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium biztosítja.

A Földművelésügyi Minisztérium kijelölése alapján a dunántúli régióban a tatabányai Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium nyújt lehetőséget a halász, haltenyésztő képzés elvégzésére. A képzés keretében az édesvízi haltenyésztéssel, természetesvízi halászással, elektromos halászgépek kezelésével, halastó üzemeltetésével kapcsolatos ismeretek, valamint halászati vállalkozási, biológiai, háléegészség-

ügyi és jogi alapismeretek sajátíthatók el.

A tatabányai szakképző iskola hároméves képzésére az általános iskola nyolcadik évfolyamának sikeres elvégzését követően lehet bekerülni, a végzettség megszerzése duális képzés keretében történik. A kilencedik évfolyamon a kötelező szakmai gyakorlatot a tanulók az iskolához tartozó tangazdaságban végzik, az év végén szintvizsgát tesznek. A szintvizsga eredményes letétele után tanulószereződés keretében, külső helyszínen (vállalkozóknál, halgazdaságokban) végeznek gyakorlatot. A képzés komplex szakmai vizsgával zárul. Az iskola kollégiumi elhelyezést is biztosít.

A gyomaendrődi szakképző iskola halász, haltenyésztő képzése esetében szintén az alapfokú iskolai végzettség a bekerülés feltétele, a jelentkezés a középfokú felvételi eljárásnak megfelelően történik. A

tatabányai iskolához hasonlóan hároméves, iskolai rendszerű szakképzésen belül 70%-ot tesz ki a gyakorlati képzés aránya, a 9. és 10. évfolyamot követően 140 órás összefüggő szakmai gyakorlatra kerül sor. A képzés halastavak létesítésének és üzemeltetésének ismeretét, halszaporítási, ivadéknevelési, takarmányozási, halszállítási és -tárolási ismereteket, a halászati eszközök kezelését, valamint a vonatkozó jogszabályi előírásokra és azok alkalmazására vonatkozó ismereteket foglal magában.

A szakképzésekkel kapcsolatban az érdeklődők az iskoláktól kaphatnak részletesebb felvilágosítást (www.bethlengaborszki.hu, www.javorka-tata.sulinet.hu).

CZÓK DÁVID
LENGYEL PÉTER
UDVARI ZSOLT